СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи ландшафтної екології

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (*3 кредити*)

Освітньо-професійна програма	**Географія**
Спеціальність	014 Середня освіта (Географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Ковбінька Галина Дмитрівна, к.геогр. н. https://terra.chnu.edu.ua/galyna-dmytrivna-hodan/
Контактний тел.	+380509129028
E-mail:	g.kovbinka@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Очні консультації - вівторок 13.00 - 14.30 (за попередньою домовленністю); Онлайн консультації - четвер 14.40 - 15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Основи ландшафтної екології» є певною мірою інтегральним курсом між екологічною та географічною наукою. Значимість курсу «Основи ландшафтної екології» полягає у тому, що він дає цілісне уявлення про природні комплекси, їх ієрархію і структуру, методи дослідження, у тому числі картографічні та польові ландшафтні дослідження.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні знань студентів щодо вивчення методики, проблем та перспектив геоекологічних досліджень, набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування сучасних методик і технологій з ландшафтно-екологічних досліджень, пізнання методологічних засад ландшафтної екології як міждисциплінарної науки та її прикладних аспектів, формування уявлення про суб'єкт-об'єктні відносини в ландшафтній сфері та її структурних складових, розуміти основну відмінність між екологією, геоекологією та ландшафтною екологією

Основні завдання оволодіння практичними прийомами ландшафтно-екологічних досліджень; набуття умінь та навичок практичної реалізації ландшафтно-екологічних досліджень.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

№ з/п	Назва теми
Змістовий модуль 1. Вступ. Специфіка курсу «Ландшафтна екологія»	
1.	Вступ до ландшафтної екології Ландшафтна екологія серед наук. Етапи розвитку ландшафтної екології
2.	Геоекологічне картографування. Природні територіальні комплекси
3.	Методи ландшафтно- екологічних досліджень.
4.	Наукові теорії у ландшафтній екології. Ландшафтно-екологічна амплітуда.
Змістовий модуль 2. Обчислення екологічних показників і складання геоекологічних карт.	

5.	Обчислення кларків концентрації та коефіцієнтів концентрації мікроелементів у природних компонентах
6	Обчислення коефіцієнтів екологічної небезпечності хімічних елементів у ландшафтному середовищі
7	Визначення інтенсивності хімічного забруднення та інтегрального показника екологічної небезпечності ландшафту
8.	Екологічні спостереження у курсі шкільної географії

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу «Основи ландшафтної екології» залучається низка сучасних освітніх технологій, зокрема, електронне навчання, інформаційно-комп'ютерні технології, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття.

Форми організації навчальної роботи загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні); конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Під час вивчення курсу «Основи ландшафтної екології» доцільно використовувати наступні методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- словесні (лекція, бесіда з елементами дискусії, розповідь, пояснення) для проведення лекційних занять;
- наочні методи здебільшого використовуються для проведення практичних робіт, серед яких найпоширеніші такі: демонстрація, графічні методи, презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо;
- практичні заняття;
- екскурсії;
- навчально-рольова дискусія;
- проектний метод;
- аналіз джерел і літератури;
- візуальні та аудіовізуальні методи
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси-ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції та вебінари тощо).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

***Поточний контроль*:** При вивченні дисципліни «Основи ландшафтної екології» рекомендується використовувати таки методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; підсумковий письмовий чи тестовий залік.

2. Для контролю і оцінювання практичних робіт: практична перевірка і оцінювання кожної практичної роботи.

3.Додатково: звіти, реферати, проєкти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; поточний та підсумковий тестовий контроль; залік.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, написання модульних робіт, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль *– залік.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, за умови, що кожна тема повинна бути здана хоча би на мінімальну оцінку. Роботи, які здаються не вчасно без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання рубіжних контролів (модулів) відбувається за дозволом лектора за наявності документів, що підтверджують поважні причини. Студенти повинні всі роботи виконувати самостійно, без допомоги сторонніх осіб чи використання заборонених джерел (в тому числі різних девайсів). При дистанційному навчанні або онлайн-тестах заборонено користуватися матеріалами, які не передбачені правилами проведення оцінювання (наприклад, пошуковими системами, готовими відповідями тощо). У випадку виявлення таких порушень роботи не оцінюватимуться, а результати анульовуються.

Відвідування занять (як лекційних, так і практичних) є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, академічна мобільність) навчання може відвідуватись індивідуально у формі онлайн при попередженні викладача.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Волошин І.М. Ландшафтно-екологічні основи моніторингу. - Львів: Простір М, 1998:-356с.
2. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології: Підручник. - К.; Либідь, 1993.-224 с.
3. Гуцуляк.В.М.. Основи.ландшафтознавства: .Навч.. посібник.. -.Київ:.НКМ ВО, 1992. -60с.
4. Гуцуляк В.,М. Ландшафтознавство: теорія і практика: Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2005. – 124 с.
5. Гуцуляк В.М. Геоекологічне картування: [Методичні вказівки до практичних занять] / В.М. Гуцуляк, В.Б. Присакар // Чернівці: ЧНУ, 2004. – 50 с.
6. Гуцуляк В.М. Ландшафтна екологія: Геохімічний аспект. – Чернівці: Рута, 2002. – 272 с.
7. Гуцуляк В.М. Ландшафтно-геохімічна екологія: Навч. посібник. - Чернівці: Рута, 1995.
8. Денисик Г.І. Антропогенні ландшафти Правобережної України. – Вінниця: Арбат, 1998. – 292 с.
9. Ландшафтна екологія (геохімічний аспект): Методичні вказівки до практичних занять / Укл.: Гуцуляк В.М. Присакар В.Б. -Чернівці: Рута, 2003. -32 с.
10. Мельник Л., Міллер Г. Ландшафтний моніторинг-К., 1993. -152с.
11. Методи геоекологічних досліджень: Навч. посібник /За ред. М.Д. 19.Гроздзинського та П.Г.Шищенка.-К.: ВЦ"Київський університет", 1999.-243с.
12. Природа Чернівецької області / За ред. Геренчука К.І. – Львів: Вид-во